

▶ SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A KOHÉZIÓS POLITIKA NEMZETI ÉS REGIONÁLIS NÉZŐPONTBÓL

Az Európai Unió 27 tagállam több mint 270 régióját foglalja magában, amelyek mindegyike sajátos gazdasági és kulturális múlttal és igényekkel rendelkezik. Nagyon fontos, hogy az összes döntéshozó, adminisztrátor és tisztviselő tisztában legyen a kohéziós politika helyi szinteken gyakorolt valódi hatásaival.

Ez csak az egyik ok, amiért a *Panorama* magazin lehetőséget nyújt a kohéziós politika regionális szintű „ügyfeleinek” arra, hogy „hallassák hangjukat”, és megoszassák tapasztalataikat az európai politika helyi szinten történő alkalmazásával kapcsolatban, bemutatva akár jelenlegi eredményeiket és sikereiket, akár a következő programidőszakra

A *Panorama* magazin örömmel fogadja írásait!

való felkészülésüket. A *Panorama* magazin örömmel fogadja írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban meg is jelentetünk.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

A *Panorama* magazin mostani számából öt tagállam tapasztalatait ismerheti meg, most ők osztották meg velünk véleményüket a kohéziós politika régióikra és régióik polgáira gyakorolt hatásáról. A *Communauté urbaine de Bordeaux* a Bizottság 2014 és 2020 közötti kohéziós politikára vonatkozó javaslatait értékeli, míg Pomeránia a 2007 és 2013 közötti időszak eredményeit emeli ki. Dánia, Lengyelország és a Vallon Régió eközben a következő programperiódusra való felkészülésről is beszámol.

▶ LENGYELORSZÁG

▶ LENGYELORSZÁG FELKÉSZÜL A SIKERES BERUHÁZÁSOK FOLYTATÁSÁRA

2012 közepére nem maradt kétség afelől, hogy Lengyelország hatékonyan tudja felhasználni a kohéziós politika keretében igénybe vehető forrásokat: a rendelkezésre álló keret több mint háromnegyedét szétosztották a kedvezményezettek között, és az Európai Bizottság által már folyósított kifizetések szintje meghaladja az EU-átlagot.

A kohéziós politika beruházásai mindenhol felfedezhetők: az új és felújított utak, a varsói repülőtér vasúti összeköttetésének kiépítése, az új szennyvíztisztító telepek, az energiahatékony alakított épületek és a modern kulturális központok mind hozzájárulnak az ország képének megváltoztatásához. A vállalalkozási kedvet serkentő képzések és intézkedések segítségével az emberek és a vállalatok is könnyebben megtalálják helyüket a piacon. A beruházások együttes hatása növekedésben és munkahelyteremtésben nyilvánult meg: a becslések szerint a 2011-es GDP növekedési rátája 0,8%-kal magasabb volt, mint a kohéziós politika nélkül lett volna. 2011-re az EU-s

források segítségével 3%-kal sikerült növelni a foglalkoztatottsági rátát, ami azt jelenti, hogy egy millióval több ember tudott elhelyezkedni. Ugyanilyen fontos azonban, hogy az EU-s források felhasználása pozitív hatást gyakorolt számos érintett központi és regionális intézmény adminisztrációs kultúrájára is. A stratégiai megközelítések és hatékony programkezelési struktúrák kialakítása, a környezeti folyamatok jobb kezelése, valamint a régióknak nagyobb mozgásteret biztosító decentralizáció csak néhány példa a közvetett nyereségekre.

A 2014 és 2020 közötti kohéziós politika programtervezési előkészületei már elkezdődtek – az intézmények és a partnerek nagyon jól tudják, hogy a jövőben rendelkezésre álló források felhasználásának sikere a gondos előkészítésen múlik. A folyamatot – amely nem csupán az EU-s források szétosztásának tervezését foglalja magában – a Regionális Fejlesztési Minisztérium koordinálja. Az egyik első mérföldkővet a Nemzeti Regionális Fejlesztési Stratégia előkészítése és jóváhagyása jelentette 2010-ben, amelyet a hosszú- és

A Kielce kereskedelmi vásárcsopont infrastruktúrájának modernizálása és fejlesztése nemzetközi kiállítási és kongresszusi központtá

középtávú nemzeti fejlesztési stratégiák előkészítése követett – ezekhez nyolc integrált, szektorokon átívelő stratégia is tartozott, többek között az innovatív és hatékony gazdaság, az emberi tőke, az energiabiztonság és a környezetvédelem témakörében. A 2014 és 2020 közötti EU-s forrásokkal kapcsolatos megbeszélések kiindulópontját nem csupán a hiányosságok, hanem a kihasználható lehetőségek, valamint a beavatkozások leghatékonyabb köre és formái is jelentik. A helyes válaszok megtalálása érdekében a Regionális Fejlesztési Minisztérium szakértői egyeztetéseket szervez a jövőbeni kohéziós politika különböző tematikus célkitűzéseivel kapcsolatban, valamint találkozót rendez a kulcsfontosságú szereplők – minisztériumok, városok, régiók és vállalatok képviselői, szociális és gazdasági partnerek – részvételével, beleértve a Nemzeti Területi Fórum kiemelt üléseit is.

A Brüsszellel folytatott tárgyalások során Lengyelország ex-ante feltételekhez kötötte a jövőbeni kohéziós politikát, és megteremtette a lehetőséget arra, hogy az még hatékonyabbá váljon. A Regionális Fejlesztési Minisztérium már 2012 első felében megkezdte annak a folyamatnak a koordinálását, amelynek keretében a jövőbeni EU-s források sikeres elosztása szempontjából kulcsfontosságú feltételek és kritériumok teljesítését ellenőrzik. Az érintett minisztériumok és intézmények részvételével megkezdődött a problémás területeket célzó akciótervek kidolgozása és bevezetése, amelyek célja az új programok bevezetésének megkönnyítése 2014 elejétől.

Przemysław Kalinka

*Strukturális Politika Koordinációs Főosztálya,
Regionális Fejlesztési Minisztérium*

DÁNIA

▶ A STRUKTURÁLIS ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ FORRÁSOK KEZELÉSE DÁN MÓDRA

FÓKUSZBAN A TEMATIKUS KONCENTRÁCIÓ ÉS AZ EREDMÉNYEK

2007 és 2013 között Dánia összesen mintegy 500 millió euró támogatásban részesül – ennek fele az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól, másik fele pedig az Európai Szociális Alaptól származik majd. Ez azt jelenti, hogy az EU-n belül Dániában lesz a legkisebb az egy lakosra jutó összeg. 2007 óta a növekedés és a foglalkoztatás áll a hat, helyi kihívásokra reagáló regionális üzleti fejlesztési stratégián alapuló kezdeményezés középpontjában. 2007 elejétől 2011 végéig a Strukturális Alapokkal kapcsolatos kezdeményezések több mint 11 000 vállalkozást, és így több mint 33 000 embert érintettek. Általánosságban elmondható tehát, hogy a programok céljainak megvalósítása jól halad.

A Dán Vállalkozásfejlesztési Testület felel a két nemzeti program – a Regionális Alap programja, az „Innováció és tudás”, valamint a Szociális Alap programja, a „Több és jobb munkahely” –, végrehajtásáért, amelyek célja a regionális versenyképesség és foglalkoztatás fejlesztése. A jelenleg is tartó időszak középpontjában a Lisszaboni Stratégia áll. Az értékelések kimutatták, hogy a programok megvalósítása sikeresen kapcsolódik a regionális, nemzeti és EU-szintű stratégiákhoz (amelyek összhangban állnak a Lisszaboni Stratégia célkitűzéseivel). A 2014 és 2020 közötti időszakban az Európa 2020 stratégia céljaira összpontosító Dánia ezért arra számít, hogy támaszkodni tud a Lisszaboni Stratégiával és a helyi kezdeményezésekkel kapcsolatban szerzett, széleskörű tapasztalataira.

A kezdeményezések célja a vállalati környezet befolyásolása a mindkét programra alkalmazható stratégiai keretrendszer felhasználásával, és annak biztosítása, hogy a projektek az innovációra, a vállalati tevékenységre, az új technológiákra vagy az emberi erőforrásokra összpontosítsanak. Mindez tematikus koncentrációt tükröz, amely *nem* egyes iparágakat vagy csoportokat céloz.

A dán programok stratégiai fókuszja szilárdnak bizonyult, többek között a pénzügyi válság állította kihívások kezelése során is. Dánia a jövőben is meg szeretné tartani ezt a tematikus koncentrációt, és a kitűzött célok túlteljesítésére törekszik. A támogatások előre meghatározott célokhoz tartozó szétosztása nehézségeket jelenthet a kevés számú és kis léptékű programokkal rendelkező fogadó országok számára, ha a kezdeményezéseket ezenkívül még azokra a területekre kell koncentrálni, amelyeknek a legnagyobb szükségük van a támogatásra.

A dán projektek támogatják a partnerségek keretében megvalósuló fejlesztéseket. Az önálló üzleti befektetéseknek ítélt

közvetlen támogatások igen ritkák. Az Aalborgi Egyetem Nemzetközi Innovációs Központja jó példa a regionális támogatásban részesülő projektekre. A résztvevő vállalatok tapasztalataikat egy hálózat részeként szerzik meg, fejlesztve ezzel képességüket az új, nehezen másolható üzleti modellek létrehozására. Az egyik vállalat például egy fejlett funkciókkal rendelkező, pilóta nélküli helikoptert (drónt) fejlesztett ki felderítési célokra.

A programok fókuszpontjaival összhangban a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület a Dán Statisztikai Hivatallal együttműködve nagy hangsúlyt fektetett a hatékonyságmérési rendszer kialakítására, amely nyomon követi a kezdeményezésekkel kapcsolatos adatokat és a kezdeményezések hatásait. Mindez megfelelő választ ad a más EU-tagállamokban egyre gyakrabban felmerülő elvárásra, miszerint a kezdeményezések hatásait dokumentálni kell. Az eredményközpontúságot Dánia és az EU is nagyon fontosnak tartja, és a dán projektek mindegyike esetében elvárás a hatékonysággal kapcsolatos értékelések megléte. A fontos tényezők közé tartozik az induló vállalkozások száma, az innovációra épülő tevékenységek aránya, valamint a fejlődő vállalkozók száma.

A 2007-es tapasztalatok alapján a jelenlegi elképzelés szerint a növekedés, a vállalkozásfejlesztés és a foglalkoztatás, a helyi kezdeményezések, a partnerségek, a tematikus koncentráció, valamint az eredményközpontúság szintén sarkalatos pontjai lesznek a 2014 és 2020 közötti időszaknak – minden téren javulást szeretnénk elérni.

Preben Gregersen

Regionális politikai igazgató
Dán Vállalkozásfejlesztési Testület

Fejlett funkciókkal rendelkező, pilóta nélküli helikopter

▶ BELGIUM

▶ A VALLON RÉGIÓ NAGY VÁRAKOZÁSSAL TEKINT A 2014-2020-AS PROGRAMIDŐSZAK ELÉ

A 2007-2013-as programidőszakban a Vallon Régióban két operatív program megvalósítására kerül sor az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) társfinanszírozásában.

Az első működési program Hainaut tartományra vonatkozik a konvergenciacél szerint, a második pedig a Vallon Régió többi részét foglalja magában a regionális versenyképességgel és foglalkoztatottsággal kapcsolatos célkitűzésnek megfelelően. A csaknem 1,79 milliárd euró értékű közfinanszírozás olyan tevékenységeket támogat, amelyek ösztönzik a vállalkozások és a munkahelyek létrejöttét, támogatják

a kutatást, az innovációt és a szakképzést, és vonzóbbá teszik a régiót. Emellett nagy hangsúlyt fektetnek a városok megújításával, helyreállításával és a kopár területek kezelésével kapcsolatos projektekre, valamint az infrastruktúra javítására is, előnyösebb feltételeket kínálva ezáltal a vállalkozásoknak.

A projektek öt évvel ezelőtti indulása óta több mint 9600 új munkahely és 863 új vállalkozás jött létre a Vallon Régióban, és 29 városban, valamint 22 üzleti és ipari létesítményben hajtottak végre fejlesztési tevékenységet. A régió büszke arra, hogy 494 vállalat és 22 nemzetközi szinten elismert központ részére nyújtott támogatást a kutatási tevékenységhez.

A Vallon Régió reméli, hogy az elért eredményeket a 2014-2020-as programidőszakban is hasznosítani tudja, és nagy reményekkel várja annak kezdetét.

Arra törekszünk, hogy a tárgyalások gyorsan lezáruljanak, és az új programperiódus 2014. január 1-jén valóban elkezdőd-hessen. A nyár eleje óta ezért egy oktatási szakértő bevonásával dolgozunk a partnerségi szerződés és a működési programok előkészítésén, amelyek természetesen összhangban fognak állni az Európa 2020 stratégia céljaival (KKV-k, K+F+I, széndioxid-lábnyom), nem megfelelkezve a nagyobb városok gazdasági fejlődésben játszott szerepéről sem. Arra törekszünk, hogy 2013 első felében minden dokumentumot benyújtsunk az Európai Bizottságnak, így felkészülten várhatjuk a nagy napot. Célunk, hogy a programperiódus dokumentumainak véglegesítését követően egyből be tudjuk nyújtani első pályázatunkat.

Nem kis kihívásokat állítottunk magunk elé, de biztos vagyok benne, hogy a Regionális Politikai Főigazgatósággal szoros-
san együttműködve fel fogunk nőni ezekhez.

Jean Janss

*Főfelügyelő, Strukturális Alapok Koordinációs Főosztálya,
Vallon Régió Közszolgálat*

▶ LENGYELORSZÁG

▶ EU-TÁMOGATÁS A LENGYELORSZÁGI TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGEKHEZ TECHNOLÓGIAI PARKOK POMERÁNIÁBAN

Lengyelország már nyolc éve az Európai Unió tagja, és egyértelműen kimondható, hogy a tagság és az EU-s források kihasználása jelentős mértékben hozzájárult Pomeránia fejlődéséhez. A csatlakozás előtt, valamint a 2007 és 2013 közötti időszakban kapott pénzügyi segítségnek köszönhetően Pomeránia dinamikusabban fejlődött, és a teljes közösség érezheti ezen pozitív változások előnyeit.

Pomeránia nagy hangsúlyt helyez a tudományos és technológiai parkok, az „inkubátorzónák” és az ipari klaszterek fejlesztésére, illetve az azokkal kapcsolatos beruházásokra. A régió első technológiai parkját, a Pomerániai Tudományos és

Technológiai Parkot 2001-ben alapították Gdyniában. Ezt követte a 2004-ben megalapított Pomerániai Innovációs és Vállalkozási Inkubátor. A Gdański Tudományos és Technológiai Parkot valamivel később, 2006-ban hozták létre. Pomeránia egyik legújabb, az EU által támogatott beruházása a Słupsk Technológiai Inkubátor. A régió megújulóenergia-szektorában a Kwidzyn Ipari és Technológiai Park is kulcsfontosságú szerepet tölt be a mikro-, közép- és nagyvállalatok fejlődésében.

A tudományos és technológiai parkok, vállalkozási inkubátorok és klaszterek létrehozását és fejlesztését célzó, sikeresen megvalósított EU-projektek teljes értéke meghaladja a 136 millió eurót. Ezek az intézmények (a parkok, az

inkubátorok és a klaszterek is) azonnali pénzügyi segítséget igényelnek céljaik megvalósításához, illetve az általuk felkarolt vállalkozások tevékenységének támogatásához. Az EU támogatásával megvalósuló beruházások várhatóan elősegítik a régió gyorsabb gazdasági növekedését, így Pomeránia a külföldi és a helyi befektetések vonzó célpontjává válhat. Az új technológiai parkok kialakításával és a már meglévő intézmények tevékenységének erősítésével a régió jó úton jár afelé, hogy elérje ezeket a kitűzött célokat.

Marcin Twardokus és Joanna Speiser
Regionális Programok Osztálya,
a Pomerániai Vajdaság Marsalljának Hivatala

▶ FRANCIAORSZÁG

▶ BORDEAUX ÖRÖMMEL FOGADJA AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁT

A *Communauté urbaine de Bordeaux* (Bordeaux-i településtársulás, CUB) örömmel veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság által biztosított pénzügyi háttérnek köszönhetően továbbra is szinten tartható az elkötelezettség az EU regionális politikájában. Az EU-s források jelentős lökést adnak a helyi hatóságok által irányított projekteknek.

Cél a rugalmasabb tematikus koncentráció

A CUB pozitívan értékeli azt a tényt, hogy kiválasztottak 11 tematikus célkitűzést, valamint hogy a Bizottság a támogatások gördülékenyebb koordinálására törekszik annak érdekében, hogy ezek a célkitűzések jelentősen hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégiához. A tematikus koncentráció (az ERFA-források 80%-a három célkitűzésre összpontosul) azonban regionális szinten behatárolja a projektkoordinátorok számára rendelkezésre álló lehetőségeket, valamint csökkenti a helyi politikával való szorosabb együttműködés esélyét. A CUB úgy véli, hogy a regionális és a helyi hatóságokat be kellene vonni a tematikus célkitűzésekkel kapcsolatos nemzeti szintű döntésekbe.

A városi dimenzió fontosságának felismerése: jelentős előrelépés, amely még pontosításra vár

A CUB örömmel fogadja, hogy a Bizottság úgy döntött, a városokat érintő problémákra összpontosít, mivel ezek jelentik a területfejlesztés fő hajtóerejét. A CUB egy úttörő jelentőségű integrált városi projektet valósított meg a 2007-2013-as programidőszakban, és a következő programidőszakban is hasonló eredményekre törekszik. Emellett támogatja az Európai Parlament javaslatát, amely szerint egy teljes operatív programot az integrált városfejlesztésnek kell szentelni. A településtársulásnak számos kérdése van a Bizottság által javasolt városfejlesztési platformmal kapcsolatban, és javasolni fogja, hogy az egyes tagállamokban külön pályázati felhívást tegyenek közzé az adott területre vonatkozó integrált városi fejlesztési stratégia alapján. Emellett felvilágosítást vár az integrált területi fejlesztés (ITI) hatóköréről, illetve az intézkedések megvalósításának módjáról.

A 720000 lakost és 27 önkormányzatot tömörítő *Communauté Urbaine de Bordeaux* (CUB) fontos szerepet játszik a helyi lakosok mindennapi életében. Emellett a CUB fontos pénzügyi partnerként van jelen Aquitania régióban: számos projekt megrendelésében és finanszírozásában vesz részt más partnerekkel együtt. A CUB három fő célkitűzéssel rendelkezik: megurbanizációs infrastruktúra létrehozása, városi szolgáltatások modernizálása, valamint a helyi gazdaság fejlesztése.

Az eljárások egyszerűsítése: régóta várt előrelépés

A CUB egyetért a Bizottság azon törekvésével, amelynek célja a Strukturális Alapokkal kapcsolatos folyamatok megvalósításának, kezelésének és nyomon követésének leegyszerűsítése. A „papírmentes” munkafolyamatok, az új dokumentummegőrzési időszak, a megítélt források nagyságával arányos auditálások, valamint az egységes auditálás bevezetése a 250 000 euró alatti összköltségű műveletekhez mind fontos lépések, amelyeket örömmel fogadunk. A folyamatokkal kapcsolatban azonban még fennáll néhány probléma, és a CUB azt szeretné, ha a következő programidőszakban a támogatások odaítélésével és kezelésével kapcsolatos szabályokat nemzeti szinten szabványosítanák. Egyszerűbbé lehetne tenni azt a folyamatot is, amelynek keretében megállapítják, hogy mely költségtervek jogosultak EU-támogatásra.

A többszintű irányítás alapvető fontosságú

A CUB teljes mértékben egyetért azzal, hogy a Bizottság kiemelt fontosságot tulajdonít a többszintű irányításnak. A többszintű irányítással kapcsolatban fontos szerepet játszó CUB örömmel fogadja, hogy lehetősége van nagyobb szerepet vállalni a folyamat fejlesztésében, megvalósításában és nyomon követésében a következő programidőszak folyamán. A CUB azt reméli, hogy ez a partnerség a nemzeti előírásokban is teljes mértékben visszatükröződik majd. A településtársulás nyomon fogja követni a tárgyalások előrehaladását, és reméli, hogy felvetései figyelmet kapnak majd.

Anne Raimat

Igazgató, Nemzetközi Kapcsolatok és Decentralizált Együttműködés, és

Hélène Beaupetit

*Az Európai Részleg vezetője
Communauté Urbaine de Bordeaux*